

ZAKON O GRADNJI¹

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom o gradnji (u dalnjem tekstu: Zakon) uređuje se izradba tehničke dokumentacije (u dalnjem tekstu: projektiranje), gradnja, postupak izdavanja odobrenja za gradnju i uporabne dozvole, obavljanje nadzora i održavanje građevine, tehnička i druga svojstva kojima moraju udovoljiti građevine na području Kantona Središnja Bosna (u dalnjem tekstu: Kanton) te tijela za praćenje provedbe Zakona, kao i kaznene odredbe.

Članak 2. (Definicija pojmove korištenih u Zakonu)

U smislu ovoga Zakona, izrazi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

(1) **Dogradnja**, u smislu ovoga Zakona, jest svako proširenje postojećeg objekta do 50 % tlocrtne površine, kojim se zauzima zemljište ili prostor u odnosu na taj objekt i ako dograđeni dio čini građevnu i funkcionalnu cjelinu s objektom uz koji se dograđuje.

(2) **Nadzorno tijelo** jest pravna ili fizička osoba koja zadovoljava propisane kriterije za izradbu tehničke dokumentacije ili gradnju i koja obavlja nadzor nad svim radovima u građevinarstvu.

(3) **Gradnja**, u smislu ovoga Zakona, jest izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova (uključujući završne građevinske i instalacijske građevinske radove) te ugradnja i montaža opreme, gotovih građevnih elemenata i konstrukcija.

(4) **Gradevina**, u smislu ovoga Zakona, jest građevni objekt na određenoj lokaciji koji se sastoji od građevnoga dijela i ugrađene opreme, koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu.

(5) **Gradevni dio** iz stavka (4) ovoga članka, u smislu ovoga Zakona, jest dio građevine izrađen od građevnih materijala i proizvoda, s ugrađenim instalacijama i završnim građevinskim radovima.

(6) **Gradevni proizvodi**, u smislu ovoga Zakona, jesu proizvedeni gradevni materijali, prerađevine, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije.

(7) **Gradilište** jest zemljište, uključujući i privremeno zauzeto zemljište, kao i zemljište potrebno za omogućavanje primjene odgovarajuće tehnologije gradnje, zajedno s objektom koji se gradi.

(8) **Iskolčenje** građevine podrazumijeva geodetski prijenos tlocrta vanjskog obrisa građevine ili osi trase građevine koju je dopušteno graditi, na terenu unutar građevinske parcele. Elaborat iskolčenja građevine jest dokument kojim se iskazuje način iskolčenja građevine na terenu i način kojim su stabilizirane točke planirane građevine.

(9) **Investitor** jest pravna ili fizička osoba u čije ime i za čiji račun gradi se građevina i obavlja drugi zahvati u prostoru.

(10) **Izvodač** jest pravna ili fizička osoba koja kao gospodarsku djelatnost pruža usluge gradnje ili izvodi pojedine radove na građevini.

(11) **Konzerviranje gradevine**, u smislu ovoga Zakona, jesu radovi kojima se oštetećena ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnog propadanja, a do stjecanja uvjeta za njezinu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.

(12) **Nadzidivanje**, u smislu ovoga Zakona, jest izgradnja jedne ili više etaža, kao i preuređenje krovišta odnosno potkovlja na postojećim građevinama kojima se dobiva novi stambeni ili poslovni prostor.

(13) **Održavanje gradevine**, u smislu ovoga Zakona, jest praćenje stanja građevine i poduzimanje mjera nužnih za sigurnost i pouzdanost građevine te živote i zdravlje ljudi.

(14) **Oprema**, u smislu ovoga Zakona, jesu ugrađena postrojenja, uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi ugrađeni proizvodi koji su u sklopu tehničko-tehnološkog procesa.

(15) **Privremena gradevina**, u smislu ovoga Zakona, jest građevni objekt izgrađen ili postavljen privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije gradnje te za organiziranje sajmova, javnih manifestacija i sl., kao i sve vrste montažnih objekata, kao što su kiosci, elementi urbane opreme, reklamni panoci veći od 2 m², i sl.

¹ Zakon je objavljen u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna, broj 10/14 od 11. rujna 2014.

(16) **Pripremni radovi**, u smislu ovoga Zakona, jesu izvođenje radova i gradnja pomoćnih građevina privremene prirode, koji se izvode za potrebe organiziranja gradilišta i primjenu odgovarajuće tehnologije gradnje.

(17) **Promjena namjene građevine**, u smislu ovoga Zakona, jest pretvaranje stambenog prostora u poslovni prostor odnosno poslovog prostora u stambeni prostor, kao i promjena djelatnosti u poslovnom prostoru ako takva promjena bitno mijenja uvjete uporabe te građevine, okolnih građevina i prostora te odvijanje prometa i uvjete očuvanja okoliša.

(18) **Projektiranje** jest izradba projekata propisana ovim Zakonom.

(19) **Projektant** jest osoba registrirana za obavljanje poslova projektiranja, sukladno važećim propisima.

(20) **Rekonstrukcija**, u smislu ovoga Zakona, jesu:

a) izvođenje radova na postojećoj građevini (adaptacija, nadogradnja, sanacija, izmjena tehničko-tehnološkog procesa, modernizacija i sl.) ako se tim radovima utječe na tehnička svojstva građevine iz poglavlja I. dijela drugog ovoga Zakona ili ako se tim radovima mijenjaju uvjeti utvrđeni za tu lokaciju na temelju posebnih propisa;

b) radovi kojima se mijenjaju konstruktivni elementi koji mogu utjecati na stabilnost građevine ili njezinih dijelova, kojima se uvode nove instalacije i ugrađuje nova oprema u građevinu, mijenja namjena, tehnološki proces ili vanjski izgled građevine te mijenjaju uvjeti pod kojima je, na temelju odobrenja za gradnju, izgrađena građevina. Zamjena instalacija i opreme, ako se izvodi prema uvjetima utvrđenim u odobrenju za gradnju, ne smatra se rekonstrukcijom;

c) radovi kojima se građevina čije oštećenje, nastalo kao posljedica starosti građevine ili posljedica elementarnih nepogoda, prirodnih ili tehničkih katastrofa i ratnih djelovanja, prelazi 70 %, dovodi u stanje koje je imala prije oštećenja.

(21) **Radovi na zamjeni, dopuni i popuni opreme**, ako je to sukladno namjeni građevine, u smislu ovoga Zakona, ne smatraju se rekonstrukcijom, kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine.

(22) **Radovi redovitog održavanja i sanacije oštećene građevine**, u smislu ovoga Zakona, koji se mogu smatrati radovima tekućeg održavanja, jesu radovi koji ne utječu na konstrukciju građevine, zaštitu okoline, namjenu, promjenu dimenzija ili vanjskog izgleda (manji popravci, žbukanje, bojenje pročelja i njihovo dovođenje u prvobitno stanje, zamjena i bojenje građevne stolarije, ostakljivanje postojećih otvora, pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, zidanje pregradnih zidova, zamjena i popravak oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka i sl.).

(23) **Rehabilitacija** jest vraćanje oštećenog ili uništenog dobra graditeljskoga naslijeda u stanje u kojem je to dobro bilo prije oštećenja i uništenja, kao i ponovna gradnja (obnova) nacionalnog spomenika na istom mjestu, u istom obliku i dimenzijama, od istog ili istovrsnog materijala kao što je bilo prije rušenja uz, u mjeri u kojoj je to moguće, korištenje iste tehnologije gradnje.

(24) **Revident** jest pravna ili fizička osoba koja zadovoljava propisane kriterije za izradbu tehničke dokumentacije i koja obavlja pregled i tehničku kontrolu projektne dokumentacije.

(25) **Sanacija**, u smislu ovoga Zakona, jesu radovi na oštećenim građevinama, kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja.

(26) **Uklanjanje građevine**, u smislu ovoga Zakona, jest rušenje i demontaža te odvoženje preostalogra materijala, opreme i drugih elemenata građevine koja, zbog fizičke dotrajalosti ili većih oštećenja nastalih elementarnim nepogodama, prirodnim ili tehničkim katastrofama ili ratnim djelovanjima, ne može nadalje služiti svojoj namjeni i opasnost je za ljudske živote i zdravlje te okolne objekte i promet, kao i uklanjanje građevine radi privođenja zemljišta konačnoj namjeni.

(27) **Zaštita objekata**, u ovisnosti o vrsti i lokaciji građevine, jest:

a) **konzervacija spomenika**, koja podrazumijeva očuvanje fizičkih ostataka spomenika i njegova okruženja, uz zabranu bilo kakve gradnje nove građevine na istom lokalitetu ili u blizini lokaliteta te zaštitu od uništenja nalaza i preuređenja koji bi ugrozili autentičnost spomenika;

b) **restauracija**, koja podrazumijeva rekonstrukciju građevine, uz potpuno očuvanje raritetne, autentične vrijednosti građevine sa svim njezinim estetskim, umjetničkim i povijesnim vrijednostima, uz uporabu tradicionalnih građevnih materijala i radove izvođene na temelju postojeće originalne dokumentacije;

c) **iluminacija**, koja podrazumijeva poduzimanje takvih intervencija na spomeniku ili u njegovu neposrednom okruženju radi ugradnje sustava električne rasvjete koje ni na koji način neće ugroziti spomeničku vrijednost.

Članak 3.

(Projektiranje, gradnja i održavanje građevine)

(1) Projektiranje, gradnja i održavanje građevine obavlja se prema odredbama ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju zakona, zakonom utvrđenih normi, kao i prema pravilima struke.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na gradnju primjenjuju se i na rekonstrukciju i uklanjanje građevine ili njezina dijela.

DIO DRUGI – PROJEKTIRANJE I GRADNJA TE IZVOĐENJE DRUGIH ZAHVATA U PROSTORU

POGLAVLJE I. TEHNIČKA SVOJSTVA BITNA ZA GRAĐEVINU

Članak 4. **(Pouzdanost građevine)**

(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da se postigne pouzdanost građevine u cjelini, kao i u svakom njezinu dijelu i elementu.

(2) Pouzdanost, u smislu ovoga Zakona, jest sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju pri normalnoj uporabi te da sadrži sva bitna tehnička svojstva tijekom predviđenog vremena trajanja, a to su:

- a) mehanička otpornost i stabilnost;
- b) sigurnost u slučaju požara;
- c) zaštita od ugrožavanja ljudskoga zdravlja;
- d) pristupačnost;
- e) zaštita korisnika od ozljedivanja;
- f) zaštita od buke i vibracija;
- g) ušteda energije i toplinska zaštita;
- h) zaštita od štetnog djelovanja okoliša.

(3) Gradnjom i korištenjem građevine ne smiju se ugroziti pouzdanost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr.

Članak 5. **(Mehanička otpornost i stabilnost)**

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da, tijekom gradnje i uporabe, predvidiva djelovanja ne prouzroče:

- a) rušenje građevine ili njezina dijela;
- b) deformacije nedopuštenoga stupnja;
- c) oštećenja građevnoga dijela ili opreme zbog deformacije nosive konstrukcije;
- d) nerazmjerne velike oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

Članak 6. **(Sigurnost u slučaju požara)**

Građevina mora biti projektirana i izgrađena da se u slučaju požara:

- a) očuva nosivost konstrukcije tijekom određenoga vremena utvrđenog posebnim propisom;
- b) spriječi širenje vatre i dima unutar građevine;
- c) spriječi širenje vatre na susjedne objekte;
- d) omogući osobama da mogu neozlijedene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje;
- e) omogući zaštita spasilaca.

Članak 7. **(Zaštita ljudskih života i zdravlja)**

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da zadovoljava uvjete zaštite ljudskih života i zdravlja te da ne ugrožava radni i životni okoliš, posebice zbog:

- a) oslobođanja opasnih plinova, para i aerosola (onečišćenje zraka);
- b) opasnih zračenja;
- c) strujnoga udara;
- d) eksplozije;
- e) onečišćenja voda i tla;
- f) neodgovarajućeg rješenja u postupanju s otpadom;
- g) atmosferskog pražnjenja;
- h) mehanički pokretne opreme i dijelova unutar i oko građevine.

Članak 8.

(Zaštita od ozljedivanja)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njezine uporabe izbjegne moguće ozljedivanje korisnika građevine.

Članak 9.

(Uklanjanje arhitektonskih barijera)

(1) Građevine s više stambenih jedinica, javne i druge ustanove, poduzeća te uslužni i gospodarski objekti moraju biti projektirani i izgrađeni na način koji trajno osigurava nesmetan pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju, kao i da se tijekom korištenja građevina izbjegnu mogućnosti ozljedivanja korisnika građevine, prema uvjetima iz važećeg propisa.

(2) U građevinama iz stavka (1) ovoga članka za koje je izdano odobrenje za gradnju odnosno koje su izgradene prije donošenja ovoga Zakona, arhitektonske barijere koje onemogućavaju pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju ukloniti će se u roku od pet godina od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Nalog za uklanjanje arhitektonskih barijera iz stavka (2) ovoga članka daje mjerodavno tijelo odnosno služba za upravu mjerodavna za izdavanje odobrenja za gradnju predmetne građevine, na zahtjev osobe s teškoćama u kretanju ili njezina skrbnika odnosno odgovarajuće udruge.

(4) Za uklanjanje arhitektonskih barijera odnosno za omogućavanje pristupa građevini i kretanja u građevini osobama s teškoćama u kretanju, odgovoran je vlasnik građevine odnosno investitor.

Članak 10.

(Zaštita od buke i vibracija)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da razina buke u građevini i njezinu okolišu ne prelazi posebnim propisom određene dopuštene vrijednosti za tu namjenu.

Članak 11.

(Ušteda energije i toplinska zaštita)

Građevina mora biti projektirana i izgrađena sukladno tehničkim standardima za toplinsku zaštitu odnosno toplinsku izolaciju.

Članak 12.

(Zaštita od štetnog djelovanja okoliša)

Građevina mora biti projektirana, izgrađena i održavana tako da se zaštiti od štetnog djelovanja okoliša odnosno da se osigura željeni vijek njezina trajanja.

Članak 13.

(Odstupanje od tehničkih svojstava građevine)

(1) U slučaju rekonstrukcije građevine koja je spomenik kulture nulte i prve kategorije, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovoga poglavlja.

(2) Suglasnost za odstupanje prema stavku (1) ovoga članka daje tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva, u suradnji s tijelom uprave mjerodavnim za poslove zaštite građevine iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 14.

(Posebni propisi)

Radi postizanja tehničkih svojstava bitnih za građevinu, tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva donosi tehničke propise i određuje obveznu primjenu priznatih standarda, ako važećim tehničkim propisima i normama nisu uređena određena tehnička svojstva bitna za određenu građevinu.

POGLAVLJE II. GRAĐEVNI PROIZVODI I OPREMA

Članak 15.

(Građevni proizvodi, materijali i oprema)

Građevni proizvodi, materijali i oprema mogu se uporabljivati odnosno ugrađivati samo ako je njihova kvaliteta dokazana ispravom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti s utvrđenim posebnim propisima, normativima i standardima.

Članak 16.

(Novi proizvodi)

(1) Građevni proizvodi, materijali i oprema koji nisu provjereni u praksi odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili poznata norma, mogu se uporabljivati odnosno ugrađivati samo na temelju odobrenja mjerodavnog kantonalnog Ministarstva prostornog uređenja, gradnje, zaštite okoliša, povratka i stambenih poslova (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na temelju potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju, da građevni proizvod odnosno oprema unutar granica svoje namjene zadovoljava zahtjeve u pogledu osiguranja tehničkih svojstava bitnih za građevine, prema poglavlju I. dijela drugog ovoga Zakona.

(3) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka izdaje se na određeno razdoblje, koje ne može biti dulje od pet godina. Ako se u tome roku ne doneše norma ili odgovarajući propis, odobrenje se može produljiti na dalnjih pet godina.

(4) Odobrenje iz stavka (1) ovoga članka može se ukinuti prije isteka roka važenja ako se utvrdi da novi proizvod više ne odgovara zahtjevima iz stavka (1) ovoga članka.

POGLAVLJE III. SUDIONICI U GRADNJI

Članak 17.

(Sudionici u gradnji)

(1) Sudionici u gradnji i njihove odgovorne osobe jesu:

- a) investitor;
- b) projektant;
- c) revident;
- d) izvođač radova;
- e) stručni nadzor.

(2) Odnosi između sudionika u gradnji iz stavka (1) ovoga članka određuju se ugovorima.

Članak 18.

(Investitor)

(1) Investitor, prema ovome Zakonu, pravna je ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

(2) Projektiranje, kontrolu projekta, gradnju i nadzor nad gradnjom investitor mora povjeriti osobama registriranim za obavljanje tih djelatnosti.

(3) Investitor je dužan osigurati stalni nadzor nad gradnjom (u dalnjem tekstu: stručni nadzor).

(4) Investitor može biti ujedno projektant i izvođač, ali stručni nadzor mora povjeriti drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja zadovoljava uvjete za nadzor prema ovom Zakonu.

(5) Poslove stručnoga nadzora nad gradnjom investitor ne može povjeriti pravnoj osobi koja je izradila projektnu dokumentaciju i sudjelovala u njezinoj izradbi niti pravnoj osobi koja izvodi radove na građevini koja se radi.

(6) Početak gradnje investitor je dužan prijaviti tijelu uprave mjerodavnog za poslove građevinarstva i mjerodavnoj građevinskoj inspekciji najkasnije osam dana prije početka radova.

(7) U slučaju prekida radova investitor je dužan poduzeti mjere osiguranja građevine te susjednih građevina i površina.

(8) Ako se tijekom gradnje promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora obavijestiti tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva, u roku od osam dana od dana nastale promjene.

Članak 19.

(Projektant)

(1) Projektant, prema ovome Zakonu, jest osoba s visokom stručnom spremom odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke i s položenim stručnim ispitom u struci te s najmanje tri godine radnoga iskustva na poslovima projektiranja.

(2) Projektiranjem građevina i drugih zahvata u prostoru može se baviti pravna osoba, registrirana za tu djelatnost, ako osim opće uvjete zadovoljava i uvjet da u radnom odnosu ima najmanje po jednog diplomiranog inženjera odnosno magistra sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s položenim stručnim ispitom te s najmanje tri godine radnoga iskustva, odgovarajuće struke za svaku vrstu projekta koji radi (arhitektonski, građevinski, strojarski, elektro itd.).

(3) Pravna osoba koja nema zaposlene projektante za neku vrstu projekta koju radi, mora osigurati angažiranje projektanata, sklapanjem poslovnih ugovora s pravnim ili fizičkim osobama koje zadovoljavaju uvjete iz stavaka (1) i (2) ovoga članka.

(4) Projektant, u smislu stavka (1) ovoga članka, može na temelju sklopljenih poslovnih ugovora s pravnim osobama registriranim za projektiranje obavljati poslove projektiranja iz oblasti za koje ima visoku stručnu spremu i položen stručni ispit.

(5) Pravna osoba koja projektira, imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni za ispravnost i kvalitetu projekta ili dijela projekta. Projektant je odgovoran da projekt ili dio projekta za čiju je izradbu imenovan zadovoljava uvjete iz ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju zakona, tehničke norme i standarde.

(6) Ako u izradbi glavnog projekta, izvedbenog projekta ili projekta uklanjanja građevine sudjeluje više projektanata, pravna osoba kojoj je povjerena izradba projekta imenuje projektanta voditelja. Projektant voditelj može biti istodobno i projektant određene vrste projekta.

(7) Projektant voditelj odgovoran je za kompletnost projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekata, što potvrđuje svojim potpisom i odgovarajućom potvrdom.

(8) Ako u izradbi projekta sudjeluju dvije pravne osobe ili više pravnih osoba, investitor je dužan imenovati koordinatora projekta odnosno odrediti osobu koja će imenovati toga koordinatora. Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz stavka (7) ovoga članka.

Članak 20.

(Izvođač radova)

(1) Graditi i izvoditi radeve na građevini, prema ovome Zakonu, može pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti (u dalnjem tekstu: izvođač radova) ako osim opće uvjete zadovoljava i uvjet da u stalnom radnom odnosu s punim radnim vremenom ima najmanje jednog diplomiranog inženjera građevinarstva ili diplomiranog inženjera arhitekture struke odnosno magistra sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s tri godine radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom, ili inženjer iste struke odnosno bachelor sa završenim prvim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s položenim stručnim ispitom i pet godina radnoga iskustva u struci.

(2) Ako u gradnji sudjeluju dva ili više izvođača, investitor je dužan imenovati izvođača radeva odgovornog za međusobno usklađivanje radeva.

(3) Izvođač radeva dužan je:

- a) graditi sukladno odobrenju za gradnju;
- b) radeve izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavљa I. dijela drugog ovoga Zakona;
- c) ugraditi materijale, opremu i proizvode sukladno poglavljju II. dijela drugog ovoga Zakona;
- d) osigurati dokaze o kvaliteti radeva te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta;
- e) poduzeti mjere za sigurnost građevine;
- f) tijekom gradnje voditi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu.

(4) Izvođač radeva iz stavka (1) ovoga članka imenuje voditelja gradnje, a ako izvodi samo pojedine radeve, imenuje voditelja tih radeva. Voditelj gradnje odnosno voditelj radeva odgovoran je za provedbu odredbi stavka (3) ovoga članka.

(5) Voditelj gradnje može biti diplomirani inženjer građevinarstva ili diplomirani inženjer arhitekture odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s najmanje tri godine radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom, a voditelj pojedinih radeva može biti diplomirani inženjer odgovarajuće struke odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s najmanje tri godine radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom ili inženjer odnosno bachelor sa završenim prvim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s najmanje pet godina radnoga iskustva na poslovima gradnje i s položenim stručnim ispitom.

Članak 21.

(Stručni nadzor nad gradnjom)

(1) Stručni nadzor nad gradnjom uime investitora, prema ovom Zakonu, može obavljati fizička osoba ili pravna osoba registrirana za poslove nadzora, koja ima u radnom odnosu zaposlenog najmanje jednog diplomiranog inženjera odgovarajuće struke odnosno magistra sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste

strukte, s tri godine radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom, za svaku vrstu poslova za koju obavlja nadzor (arhitektonski, građevinski, strojarski, elektro itd.).

(2) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka koja nema zaposlene inženjere za sve vrste poslova za koje obavlja nadzor mora osigurati angažiranje diplomirano inženjera, sklapanjem poslovnih ugovora s fizičkom ili pravnom osobom registriranom za poslove projektiranja i gradnje.

(3) Nadzorni inženjer može biti samo diplomirani inženjer odgovarajuće struke odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, s tri godine radnog iskustva na poslovima projektiranja, gradnje ili stručnog nadzora i položenim stručnim ispitom.

(4) Ovisno o složenosti objekta, pravna osoba koja obavlja poslove nadzora nad gradnjom uime investitora može imenovati nadzorni tim i koordinatora. Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inženjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih etapa objekta ili dijelova objekta.

(5) Akt o imenovanju nadzornoga inženjera, nadzornoga tima i koordinadora pravna osoba dužna je dostaviti mjerodavnom tijelu odnosno službi za upravu mjerodavnoj za poslove građevinarstva.

(6) U provedbi stručnoga nadzora nadzorni inženjer dužan je:

a) utvrditi usklađenost iskolčenja građevine s elaboratom o iskolčenju građevine i projektom;

b) provjeriti i utvrditi gradi li se sukladno odobrenju za gradnju, tehničkoj dokumentaciji i ovom Zakonu;

c) provjeriti i utvrditi je li kvaliteta rada, ugrađenih proizvoda i opreme sukladna zahtjevima projekta te je li ta kvaliteta dokazana propisanim ispitivanjima i dokumentima;

d) potvrditi urednost izvođenja rada potpisivanjem građevinskog dnevnika te kontrolirati građevinsku knjigu i sve eventualno promijenjene okolnosti u tehničkoj dokumentaciji;

e) bez odgađanja upoznati investitora te građevinsku i druge inspekcije o poduzetim mjerama te o svim nedostatcima i nepravilnostima koje uoči tijekom gradnje.

(7) Akt o imenovanju nadzornoga inženjera pravna osoba dužna je dostaviti tijelu uprave mjerodavnom za poslove građevinarstva.

Članak 22.

(Revident)

(1) Reviziju projektne dokumentacije (glavnog projekta odnosno izvedbenog projekta) obavlja pravna osoba registrirana za poslove projektiranja (u dalnjem tekstu: revident), koja mora u radnom odnosu imati zaposlene diplomirane inženjere odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja, i to:

a) odgovorni revident, s najmanje deset godina radnoga iskustva i položenim stručnim ispitom;

b) revidenti za pojedine dijelove projekta, s najmanje pet godina radnoga iskustva na projektiranju istih ili sličnih građevina i položenim stručnim ispitom.

(2) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka koja nema zaposlene diplomirane inženjere odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja, za sve dijelove projekta, mora osigurati, poslovnim ugovorima, angažiranje revidenata koji zadovoljavaju propisane uvjete.

(3) Pravna osoba iz stavka (1) ovoga članka dužna je imenovati odgovornog revidenta, koji je odgovoran za koordinaciju kontrole pojedinih etapa ili dijelova glavnog odnosno izvedbenog projekta.

(4) Odgovorni revident organizira izradbu završnog izvješća o reviziji ukupne projektne dokumentacije, na temelju pojedinačnih izvješća o reviziji pojedinih etapa ili dijelova projekta, koji se prilaže uz završno izvješće.

(5) Reviziji projekta podliježu svi glavni i izvedbeni projekti stambenih objekata i stambeno-poslovnih objekata, javnih objekata, poslovnih i gospodarskih objekata, kao i projekti za koje odobrenje za gradnju izdaje Ministarstvo, osim stambenih objekata i jednostavnih poljoprivrednih objekata razvijene brutopovršine do 400 m².

(6) Revident ne može biti osoba koja je u cijelosti ili djelomično sudjelovala u izradbi projekta ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran kod pravne osobe u kojoj je zaposlen.

(7) Revident je dužan obaviti kontrolu projekta s gledišta svih uvjeta navedenih u članku 4. ovoga Zakona.

(8) Ovlast za obavljanje kontrole projekta iz stavka (1) ovoga članka i kriterije za davanje ovlasti utvrditi će ministarstvo mjerodavno za poslove prostornog uređenja, posebnim propisom.

Članak 23.

(Stručni ispit)

(1) Inženjeri raznih specijalnosti koji obavljaju poslove projektiranja, revizije projekta, gradnje, nadzora nad gradnjom i održavanjem građevine moraju imati položen stručni ispit.

(2) Stručni ispit iz stavka (1) ovoga članka polaze se prema važećim propisima za polaganje stručnoga ispita.

POGLAVLJE IV. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

Članak 24.

(Glavni projekt)

(1) Glavni projekt ili projekt za dobivanje odobrenja za gradnju, u smislu ovoga Zakona, skup je međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine.

(2) Glavni projekt, ovisno o tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati više vrsta projekata:

- a) arhitektonski projekt;
- b) građevinski projekt;
- c) projekt instalacija;
- d) projekt ugrađene opreme;
- e) druge vrste projekata.

(3) Projekti iz stavka (2) ovoga članka, ovisno o vrsti građevine, sadrže:

- a) nacrte;
- b) tehnički opis;
- c) podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima koji su poslužili kao podloga za izradbu projekta;
- d) proračun konstrukcije, hidraulike, energetike, fizikalnih svojstava i dr. kojima se dokazuje da je građevina projektirana prema odredbama poglavlja I. dijela drugog ovoga Zakona;
- e) program kontrole i osiguranja kvalitete;
- f) tehničko rješenje sanacije okoliša gradilišta;
- g) elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja;
- h) elaborat zaštite okoliša, ako se radi o objektima za koje je potrebna okolišna dozvola;
- i) situacijski prikaz objekta (izvadak iz urbanističke suglasnosti);
- j) tehničke uvjete gradnje;
- k) izvješće o obavljenoj reviziji, ako objekt podliježe reviziji.

(4) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat o usklađenosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama poglavlja I. i II. dijela drugog ovoga Zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

(5) Ako je glavni projekt izrađen na stranom jeziku, mora sadržavati i prijevod na jedan od službenih jezika u Kantonu.

(6) Za određene specifične građevine, tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva može propisati i dodatne obvezne projekte.

(7) U slučaju da glavni projekt nije izradio projektant idejnog projekta, investitor je dužan projektantu idejnog projekta prije podnošenja zahtjeva za građevinsku dozvolu dostaviti glavni projekt ili njegov dio radi davanja mišljenja o usklađenosti glavnog projekta s idejnim projektom.

(8) U slučaju neusklađenosti idejnog i glavnog projekta, mišljenje iz stavka (7) ovoga članka projektant idejnog projekta dužan je dostaviti i mjerodavnom tijelu uprave koje izdaje građevinsku dozvolu, građevinskoj inspekciji.

Članak 25.

(Izvedbeni projekt)

(1) Izvedbeni projekt mora biti izrađen sukladno glavnom projektu i uvjetima za gradnju danim u odobrenju za gradnju te sadržavati detaljne crteže i njihove tekstualne opise, čime se objekt potpuno definira za izvedbu.

(2) Izvedbeni projekt obvezno se izrađuje za javne građevine i složene objekte.

(3) Tehnički prijam građevine i izdavanje uporabne dozvole obavlja se na temelju glavnog projekta odnosno za javne i složene građevine, na temelju izvedbenog projekta.

(4) Ako izvedbeni projekt nije radio projektant glavnog projekta, investitor je dužan izvedbeni projekt dostaviti projektantu glavnog projekta radi ovjere usklađenosti izvedbenog projekta s glavnim projektom i uvjetima danim u odobrenju za gradnju.

(5) Projektant glavnog projekta odnosno revident dužan je pisano izvjestiti građevinsku inspekciju ako izvedbeni projekt koji mu je dostavljen na ovjeru nije urađen sukladno uvjetima iz odobrenja za gradnju, odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima te normativima donesenim na temelju ovoga Zakona i pravilima stuke.

Članak 26.

(Označavanje projekta)

(1) Projekt odnosno njegovi dijelovi (tehnički opis, proračuni) i svaki list nacrtova i dr. moraju imati naznačenu pravnu osobu koja ih je izradila, naziv građevine, ime i prezime odnosno naziv investitora, oznaku ili broj projekta odnosno njegova dijela, mjerilo u kojem je nacrt izrađen, datum izrade, ime i prezime te potpis projektanta i projektanta voditelja, kao i ovjeru pravne osobe.

(2) Ovjerom projekta odnosno nacrtova pravna osoba koja je izradila projekt potvrđuje da je projekt kompletan, njegovi dijelovi međusobno uskladeni, kao i da je uskladen s odredbama ovoga Zakona, posebnih propisa i normi donesenih na temelju zakona i pravila struke te da je izvedbeni projekt izrađen sukladno glavnom projektu i uvjetima danim u odobrenju za gradnju.

(3) Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani tako da je onemogućena zamjena sastavnih dijelova.

(4) Iznimno, ako projektant radi dokumentaciju za svoje potrebe, uz projekt prilaže se dokazi o zadovoljavanju uvjeta iz članka 19. ovoga Zakona.

(5) Uz projekt mora biti uvezan akt o važećoj registraciji pravne osobe koja je izradila projekt, dokaz o položenom stručnom ispitu projektanta voditelja i projektanata pojedinih etapa projekta te izvješće o reviziji projekta ako projekt podliježe reviziji.

Članak 27.

(Revizija projekta)

(1) Revizija glavnog projekta, ovisno o vrsti građevine, mora se obaviti u pogledu:

- a) mehaničke otpornosti i stabilnost;
- b) zaštite od buke i vibracija;
- c) uštede energije i toplinske zaštite;
- d) štetnog djelovanja okoliša;
- e) zaštite od požara;
- f) eliminiranja arhitektonskih barijera za osobe sa smanjenim tjelesnim sposobnostima;
- g) zaštite na radu.

(2) Reviziju glavnog projekta investitor može povjeriti samo revidentu iz članka 22. ovoga Zakona.

(3) Revident koji je obavio reviziju projekta dužan je o tome sastaviti pisano izvješće koje će biti sastavni dio projekta te ovjeriti dijelove projekta prema propisu iz stavka (7) ovoga članka.

(4) U izvješću o obavljenoj reviziji revident može zahtijevati od investitora:

a) da prije početka izvođenja određenih rada obavi reviziju dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te rade;

b) da obavi pregled izvedenih rada u određenoj etapi gradnje.

(5) O obavljenoj reviziji odnosno pregledu prema stavku (4) ovoga članka ovlašteni revident dužan je sastaviti pisano izvješće.

(6) Ako je glavni projekt izrađen u inozemstvu, ovlašteni revident mora obaviti reviziju kojom se utvrđuje da je projekt izrađen sukladno ovom Zakonu i priznatim normama.

(7) Građevine odnosno rade za koje je obvezna kontrola te sadržaj i način provođenja revizije projekta, način ovjere projekta i način plaćanja naknade (pristojbi i troškova) za provedenu reviziju projekta propisat će Ministarstvo pravilnikom o reviziji projekta.

Članak 28.

(Nostrifikacija projekta)

(1) Nostrifikacija je postupak uskladenosti idejnog, glavnog i izvedbenog projekta izrađenog u inozemstvu s odredbama ovoga Zakona, Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine, tehničkim propisima, normama i pravilima struke iz područja graditeljstva.

(2) Nostrifikaciju projekta obavlja pravna osoba registrirana za poslove projektiranja (u dalnjem tekstu: ovlaštena pravna osoba) koja mora imati u radnom odnosu zaposlene diplomirane inženjere odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, za sve dijelove projekta, s najmanje pet godina radnoga iskustva na projektiranju istih ili sličnih građevina, s položenim stručnim ispitom.

(3) Pravna osoba koja nema zaposlene diplomirane inženjere odnosno magistre sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja iste struke, za sve dijelove projekta iz stavka (2) ovoga članka, mora osigurati, poslovnim ugovorima, angažiranje pravne osobe registrirane za poslove projektiranja koja zadovoljava te uvjete.

(4) Ovlaštena pravna osoba koja je obavila nostrifikaciju projekta izrađenog u inozemstvu odgovorna je za uskladenost nostrificiranog projekta s odredbama ovoga Zakona i bosanskohercegovačkim propisima iz područja graditeljstva.

(5) Pravna osoba iz stavka (4) ovoga članka dužna je obaviti nostrifikaciju projekta sukladno postupku nostrifikacije koji propisuje Uredba o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju, kontroli i nostrifikaciji investicijsko-tehničke dokumentacije.

**Članak 29.
(Čuvanje projekta)**

(1) Glavni projekt, koji je sastavni dio odobrenja za gradnju, zajedno s odobrenjem čuva (trajno) tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva koje je izdalo odobrenje za gradnju prema važećim propisima.

(2) Glavni i izvedbeni projekt građevine, sa svim nacrtima, izmjenama i dopunama, dužan je čuvati investitor odnosno pravni sljednik građevine, za sve vrijeme dok građevina postoji.

POGLAVLJE V. ODOBRENJE ZA GRADNJU

**Članak 30.
(Odobrenje za gradnju)**

(1) Gradnji nove i rekonstrukciji postojeće građevine može se pristupiti samo na temelju pravomoćnog odobrenja za gradnju.

(2) Odobrenje za gradnju izdaje se za gradnju cijele građevine odnosno dijela građevine koji čini tehničko-tehnološku cjelinu (etape gradnje složenijih objekata).

**Članak 31.
(Gradnja bez odobrenja za gradnju)**

(1) Iznimno od odredbi članka 30. ovoga Zakona, odobrenje za gradnju nije potrebno:

a) za radove na zamjeni i/ili dopuni i popuni opreme te radove redovitog održavanja i saniranja oštećene građevine koji se, prema ovome Zakonu, ne smatraju rekonstrukcijom;

b) za priključke na niskonaponsku i PTT-mrežu te kabelsku TV-mrežu, kao i vodove kojima se postojeća građevina priključuje na postojeće instalacije (vodovod, kanalizaciju, plinovod, parovod itd.);

c) za gradnju grobnice;

d) za ogradijanje parcele, osim s ulične strane;

e) za uređenje okućnice za građevinu (kao što su platoi, staze, vanjsko stubište oslojeno cijelom površinom na tlo, potporni zidovi do visine 0,8 m od razine tla, ograde koje su na granici građevinske parcele i ako su sukladne uvjetima iz urbanističke suglasnosti);

f) za staklenik za smještaj bilja, tlocrne površine (bruto) do 12 m²;

g) za bunar za vodu ili cisternu za vodu, obujma do 10 m³;

h) za septičku jamu, obujma do 10 m³, koja se gradi na građevinskoj čestici građevine za koju je izdano odobrenje za gradnju, s prethodno određenom mikrolokacijom u odnosu na susjedne parcele;

i) za jednostavnije dječje igralište;

j) za nadstrešnicu za sklanjanje ljudi u javnom prometu;

k) za reklamni pano, oglasne površine do 12 m², i vertikalnu prometnu signalizaciju u zemljишnom pojasu postojeće ceste;

l) za športske terene bez tribina, koji su cijelom svojom površinom oslojeni na tlo (nogometna igrališta te igrališta za tenis i slično);

m) za radove na stubištima, hodnicima i sl. na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini osobama s teškoćama u kretanju ako se ne radi o radovima iz stavaka (13), (14), (15), (16) i (17) članka 2. ovoga Zakona.

(2) Za građevine iz stavka (1) ovoga članka investitor je obvezan pribaviti urbanističku suglasnost i u postupku izdavanja urbanističke suglasnosti riješiti imovinskopravne odnose sukladno članku 36. ovoga Zakona.

**Članak 32.
(Posebni slučajevi gradnje)**

(1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja, tijekom tih događaja ili neposredno nakon njihova prestanka, bez odobrenja za gradnju mogu se graditi one građevine koje služe sprječavanju djelovanja tih događaja odnosno uklanjanju štetnih posljedica.

(2) Građevinu iz stavka (1) ovoga članka mora se ukloniti kad prestane potreba za njezinim korištenjem. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna, za nju se mora naknadno pribaviti odobrenje za gradnju.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog djelovanja iz stavka (1) ovoga članka, neovisno o stupnju oštećenja, građevina se može vratiti u prvobitno stanje bez prethodnoga izdavanja urbanističke suglasnosti.

(4) Tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva obvezno je za građevine iz stavka (3) ovoga članka izdati odobrenje za gradnju sukladno odobrenju za gradnju na temelju kojeg je građevina izgrađena.

(5) Ako se radi o većim oštećenjima konstruktivnih dijelova građevine, tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva može od investitora zahtijevati da priloži tehničku dokumentaciju za sanaciju građevine i ateste o obavljenim ispitivanjima konstrukcije građevine.

(6) Odobrenjem za gradnju iz stavka (4) ovoga članka utvrdit će se i obveza pribavljanja uporabne dozvole za saniranu građevinu.

Članak 33.

(Tijela mjerodavna za izdavanje odobrenja za gradnju)

Odobrenje za gradnju izdaje Ministarstvo i općinska služba mjerodavna za poslove građevinarstva (u dalnjem tekstu: općinska služba) na čijem se području građevina gradi, ako ovim Zakonom ili drugim posebnim zakonom nije određeno neko drugo tijelo.

Članak 34.

(Mjerodavnost Ministarstva za izdavanja odobrenja za gradnju)

Ministarstvo izdaje odobrenje za gradnju građevina i druge zahvate u prostoru za koje izdaje urbanističku suglasnost i lokacijsku informaciju prema stavku (2) članka 67. i stavku (1) članka 79. Zakona o prostornom uređenju.

Članak 35.

(Zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju)

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju podnosi investitor tijelu uprave mjerodavnom za poslove građevinarstva.

(2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za gradnju prilaže se:

- a) urbanistička suglasnost ili lokacijska informacija s klauzulom pravomoćnosti;
- b) dokaz o vlasništvu odnosno stjecanju prava na gradnju;
- c) tri primjera glavnog projekta ili tri primjera izvedbenog projekta koji mora sadržavati sve propisane dijelove glavnog projekta;
- d) pisano izvješće o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članku 27. ovoga Zakona;
- e) suglasnost, potvrde ili mišljenja mjerodavnih tijela ili poduzeća o glavnom projektu, ako je to određeno posebnim zakonom;
- f) izvadak iz katastarskoga plana odnosno ažurnu geodetsku podlogu mjesta gradnje;
- g) drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

(3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka potrebno je dostaviti i dokaz o uplati administrativne pristojbe.

(4) Iznimno od odredbe točke a) stavka (2) ovoga članka, ako je za predmetnu lokaciju donesen regulacijski plan ili urbanistički projekt urađen sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju i važećoj Uredbi o jedinstvenoj metodologiji za izradbu dokumenata prostornog uređenja, zahtjevu za odobrenje za gradnju prilaže se izvadak iz regulacijskoga plana ili urbanističkoga projekta odnosno propisani urbanističko-tehnički uvjeti, s tim da se u projektnoj dokumentaciji moraju poštovati dani urbanističko-tehnički uvjeti, što se dokazuje suglasnošću mjerodavnoga tijela na idejni projekt.

(5) Mjerodavno tijelo odnosno služba za upravu dužni su, u roku od 15 dana od dana kada je dostavljen idejni projekt, izdati suglasnost na projekt ili pisano nавesti potrebne izmjene projekta koje se moraju poštovati prilikom izradbe glavnog odnosno izvedbenog projekta.

Članak 36.

(Dokaz o pravu gradnje)

Dokazom o pravu gradnje iz točke b) stavka (2) članka 35. ovoga Zakona smatra se:

- a) izvadak iz zemljišne knjige, koji nije stariji od šest mjeseci, ako je investitor vlasnik zemljišta;
- b) odluka mjerodavnih tijela na temelju koje je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo korištenja;
- c) ugovor o partnerstvu, sklopljen s vlasnikom zemljišta i/ili nekretnine, čiji je cilj zajednička gradnja;
- d) ugovor o koncesiji kojim se stječe pravo gradnje na koncesijskom dobru;
- e) pisana suglasnost vlasnika odnosno suvlasnika nekretnine, sa izvatkom iz zemljišne knjige, koji nije stariji od šest mjeseci, ako investitor nije vlasnik nekretnine na kojoj se gradi;

f) ugovor na temelju kojega je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo gradnje ili pravo korištenja.

Članak 37.

(Postupak izdavanja odobrenja za gradnju i žalbeni postupak)

(1) Mjerodavno tijelo uprave dužno je u postupku izdavanja odobrenja za gradnju utvrditi je li glavni projekt izrađen sukladno idejnou projektu te uvjetima danim u urbanističkoj suglasnosti odnosno urbanističko-tehničkim uvjetima koji su propisani odgovarajućom odredbom Zakona o prostornom uređenju te odredbama ovoga Zakona i posebnih propisa.

(2) Ako su zadovoljeni uvjeti propisani ovim Zakonom i posebnim propisima, tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva iz članka 33. ovoga Zakona dužno je izdati rješenje o odobrenju za gradnju u roku 30 dana od dana primitka urednoga zahtjeva.

(3) Glavni projekt sastavni je dio odobrenja za gradnju, što na projektu mora biti naznačeno i ovjerenog potpisom radnika i pečatom tijela uprave mjerodavnog za poslove građevinarstva koje je to odobrenje izdalo.

(4) Ako tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva utvrdi da nisu zadovoljeni propisani uvjeti za izdavanje odobrenja za gradnju, pisano će tražiti od investitora da u roku od 15 dana od dana primitka obavijesti otkloni utvrđene nedostatke.

(5) Ako investitor u određenom roku ne zadovolji sve uvjete, mjerodavno tijelo uprave odnosno služba za upravu mjerodavna za poslove građevinarstva rješenjem će odbaciti zahtjev za izdavanje odobrenja za gradnju.

(6) Na rješenje koje donosi Ministarstvo ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom u mjerodavnom kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

(7) Na rješenje koje donosi mjerodavna općinska služba može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

(8) Protiv konačnog akta drugostupanjskog tijela iz stavka (7) ovoga članka može se pokrenuti upravni spor u kantonalnom sudu u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

(9) U postupku izdavanja odobrenja za gradnju, mjerodavno tijelo rješava naknadu za uređenje građevinskog zemljišta te naknadu za pogodnost i korištenje građevinskog zemljišta. Odmah nakon primitka kompletног zahtjeva mjerodavno tijelo dužno je odlukom utvrditi iznose spomenutih naknada te izdati rješenje investitoru u roku od 10 dana o obvezi i uvjetima plaćanja tih naknada. Investitor je dužan u roku od 10 dana nakon primitka rješenja dostaviti dokaze da su plaćeni troškovi uređenja građevinskog zemljišta te naknada za pogodnost i naknada za korištenje građevinskog zemljišta ili kopiju ugovora s mjerodavnom općinskom službom o plaćanju iznosa na rate do završetka gradnje građevine, ako postoji takva mogućnost.

(10) U postupku izdavanja odobrenja za gradnju primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku ako odredbama ovoga Zakona nije drugačije utvrđeno.

(11) Strankom u postupku izdavanja odobrenja za gradnju smatra se pravna i/ili fizička osoba na čiji zahtjev se vodi postupak izdavanja odobrenja za gradnju, vlasnik odnosno suvlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini na kojoj se gradi te ostale osobe koje imaju pravni interes.

Članak 38.

(Sadržaj rješenja o odobrenju za gradnju)

(1) Rješenje o odobrenju za gradnju sadrži:

a) podatke o investitoru kojemu se izdaje odobrenje (naziv odnosno ime i prezime, sa sjediшtem odnosno adresom);

b) podatke o građevini za koju se izdaje odobrenje, sa osnovnim podatcima o namjeni, gabaritu i katnosti građevine te sa oznakom lokacije (katastarske parcele);

c) naziv glavnoga projekta, s nazivom pravne osobe koja je izradila glavni projekt;

d) izjavu da je glavni projekt sastavni dio odobrenja;

e) razdoblje za koje odobrenje važi;

f) obvezu investitora da prijavi početak izvođenja radova tijelu koje izdaje odobrenje i mjerodavnoj građevinskoj inspekciji osam dana prije otpočinjanja radova;

g) ostale podatke značajne za specifičnu lokaciju i građevinu.

(2) Mjerodavno tijelo dužno je poslati presliku odobrenja za gradnju, s klauzulom pravomoćnosti, mjerodavnoj građevinskoj inspekciji.

(3) Kada Ministarstvo izdaje odobrenje za gradnju, dužno je presliku odobrenja dostaviti mjerodavnoj općinskoj službi na čijem se području gradi građevina.

(4) Glavni projekt sastavni je dio odobrenja za gradnju, što na projektu mora biti naznačeno i ovjerenog potpisom službenika te pečatom mjerodavne službe za upravu koja je tu dozvolu izdala sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 39.

(Izdavanje odobrenja za gradnju za dijelove građevine)

(1) Odobrenje za gradnju izdaje se za gradnju cijele građevine.

(2) Iznimno od odredbe stavka (2) članka 30. ovoga Zakona, na zahtjev investitora, odobrenje za gradnju može se izdati i za dijelove građevine.

(3) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za gradnju prema odredbi stavka (2) ovoga članka, investitor je dužan pribaviti načelno odobrenje za gradnju za cijelu građevinu.

Članak 40.

(Načelno odobrenje za gradnju za složene građevine)

(1) Odobrenje za gradnju za složenu građevinu može se izdati za jednu ili više građevina koje su sastavni dio složene građevine.

(2) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za gradnju iz stavka (1) ovoga članka investitor je dužan pribaviti načelno odobrenje za gradnju za složenu građevinu.

(3) Načelnim odobrenjem za gradnju, na zahtjev investitora, određuju se dijelovi složene građevine, funkcionalne i/ili tehničke veze između dijelova složene građevine te redoslijed izdavanja pojedinačnih odobrenja za gradnju.

(4) Glavni projekt dijela složene građevine za koji se izdaje odobrenje za gradnju mora biti izrađen sukladno idejnog projektu cijele složene građevine, urbanističkoj suglasnosti, odredbama ovoga Zakona i posebnih zakona.

(5) Na temelju načelnog odobrenja za gradnju može se pristupiti izvođenju pripremnih radova.

(6) Uz zahtjev za izdavanje načelnog odobrenja za gradnju za složenu građevinu prilaže se:

a) urbanistička suglasnost za cijelu složenu građevinu, s klauzulom pravomoćnosti;

b) izvadak iz katastarskoga plana, sa ucertanom situacijom cijele složene građevine i susjednih objekata (za građevine koje se grade na većem području situacija se može prikazati na geodetskoj podlozi odgovarajućeg mjerila);

c) tri primjerka idejnog projekta cijele složene građevine;

d) popis dijelova složene građevine, s redoslijedom kojim će se izdavati pojedinačna odobrenja za gradnju;

e) popis pripremnih radova koje treba izvesti;

f) okolišna dozvola;

g) ostali nacrti i podatci, ovisno o složenosti građevine, ako su oni značajni za izradbu glavnog projekta.

(7) Uz zahtjev iz stavka (6) ovoga članka potrebno je dostaviti i dokaz o plaćenoj administrativnoj pristojbi.

(8) Uz zahtjev iz stavka (6) ovoga članka može se umjesto idejnog priložiti glavni projekt cijele složene građevine.

(9) Načelno odobrenje za gradnju može se izdati i za izvođenje radova i gradnju dijelova energetskih, vodoprivrednih, prometnih i infrastrukturnih građevina, pod uvjetom da takvi radovi odnosno dijelovi građevine imaju odgovarajuću tehničku dokumentaciju, idejni projekt i urbanističku suglasnost za cijelu građevinu te da su građevinska i tehnička cjelina, a da izgradnja cijele građevine traje više godina.

(10) Načelno odobrenje za gradnju izdaje se prema postupku izdavanja odobrenja za gradnju.

(11) Načelno odobrenje za gradnju za složenu građevinu, na temelju kojeg se izdaju pojedinačna odobrenja za gradnju, prestaje važiti u roku od pet godina od dana pravomoćnosti.

(12) Važenje načelnog odobrenja za gradnju za složenu građevinu može se prodlužiti za još dvije godine ako se nisu promjenili urbanistički uvjeti i ako je za najmanje jedan dio složene građevine izdano odobrenje za uporabu.

Članak 41.

(Odobrenje za gradnju za pripremne radove)

(1) Pripremni radovi za potrebe gradilišta izvode se na temelju načelnog odobrenja za gradnju.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, odobrenje za gradnju potrebno je za privremene građevine i pripremne radove koji mogu biti opasni za ljudske živote i zdravlje te promet i okoliš, i to:

a) za asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl. koje će se koristiti za gradnju više građevina kroz dulje vremensko razdoblje;

b) za dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno izgraditi radi napajanja gradilišta električnom energijom;

c) za složenije radove koji mogu utjecati na ljudske živote i zdravlje ili na stabilnost građevine.

(3) Odobrenjem za gradnju iz stavka (2) ovoga članka moraju se odrediti uvjeti i rok u kojemu se privremenu građevinu mora ukloniti.

(4) Prethodni radovi istražnog karaktera (prethodne studije, istraživanja i ispitivanja terena, izradba idejnih rješenja, izradba investicijskoga programa, prikupljanje podataka za projektiranje i ostali radovi koji služe izradbi tehničke dokumentacije i donošenju odluke o izgradnji investicijskoga objekta) izvode se na temelju urbanističke suglasnosti.

Članak 42.

(**Odobrenje za gradnju za privremene objekte**)

(1) Za postavljanje privremenih građevina iz stavka (15) članka 2. ovoga Zakona izdaje se odobrenje za gradnju za privremene građevine.

(2) Odobrenjem za gradnju iz stavka (1) ovoga članka mora se odrediti rok u kojemu se privremenu građevinu mora ukloniti.

(3) Rok za uklanjanje privremene građevine iz stavka (2) ovoga članka ne može biti dulji od tri godine.

(4) Rješenje o odobrenju za gradnju izdano za privremenu građevinu i privremenu namjenu koje taj status nemaju prema stavku (15) članka 2. ovoga Zakona proglašit će se ništavim.

Članak 43.

(**Izmjene i/ili dopune odobrenja za gradnju**)

(1) Investitor je dužan podnijeti zahtjev za izmjenu ili dopunu odobrenja za gradnju ako tijekom gradnje namjerava na građevini učiniti bilo kakve izmjene kojima se odstupa od rješenja danih glavnim ili izvedbenim projektom na temelju kojeg je izdano odobrenje za gradnju ili od uvjeta danih u urbanističkoj suglasnosti.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka izmjena i/ili dopuna odobrenja za gradnju obavlja se na temelju izmijenjene i/ili dopunjene urbanističke suglasnosti.

(3) Ako se tijekom gradnje promijeni investitor, novi investitor dužan je od tijela uprave mjerodavnoga za poslove građevinarstva u roku od 30 dana zatražiti izmjenu odobrenja za gradnju u vezi s promjenom investitora.

Članak 44.

(**Prestanak važenja odobrenja za gradnju**)

(1) Odobrenje za gradnju prestaje važiti ako radovi na građevini za koju je izdano odobrenje za gradnju ne započnu u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti odobrenja za gradnju.

(2) Važenje odobrenja za gradnju može se, na zahtjev investitora, prodlužiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti sukladno kojima je izdano odobrenje za gradnju.

Članak 45.

(**Bespravna gradnja**)

(1) Investitor kojemu je rješenjem odobrena gradnja može pristupiti gradnji iz članka 30. ovoga Zakona samo nakon dobivanja odgovarajuće klauzule o pravomoćnosti rješenja.

(2) Za zgrade i druge građevine izgrađene bez odobrenja za gradnju iz stavka (1) ovoga članka može se dati priklučak za javni vodovod i električnu mrežu, sukladno zakonskim propisima iz navedenih oblasti.

(3) Posebnim propisom Sabora Kantona Središnja Bosna, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odredit će se postupak i uvjeti pod kojima se može legalizirati dosadašnja bespravna gradnja ako takva gradnja ne ugrožava opći javni interes, ako se uklapa u prostorno-plansku dokumentaciju i ako ne utječe negativno na uvjete zaštite okoliša, stanovništva i materijalnih dobara.

POGLAVLJE VI. GRADILIŠTE

Članak 46.

(**Prijava gradnje**)

(1) Investitor je dužan tijelu koje mu je izdalо odobrenje za gradnju i mjerodavnom inspekcijskom tijelu pisano prijaviti početak radova na gradilištu, najkasnije osam dana prije početka radova.

(2) U prijavi početka gradnje investitor je dužan navesti izvođača radova i oznaku elaborata o iskolčenju.

(3) U slučaju prekida gradnje investitor je dužan poduzeti mjere radi osiguranja građevine, susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari. Ako prekid traje dulje od tri mjeseca, investitor je dužan prijaviti nastavak gradnje.

(4) Mjerodavno inspekcijsko tijelo dužno je planirati te obaviti prvi inspekcijski pregled na gradilištu u roku od 10 dana od dana prijave početka radova.

**Članak 47.
(Iskolčenje)**

(1) Prije početka gradnje obavlja se iskolčenje građevine sukladno uvjetima danim u odobrenju za gradnju i na temelju glavnog ili izvedbenog projekta.

(2) Iskolčenje građevine obavlja tijelo mjerodavno za katastar samostalno ili te poslove povjerava pravnoj osobi registrirano za izvođenje tih poslova. O iskolčenju sastavlja se elaborat, a preslike se dostavljaju investitoru, mjerodavnoj službi tijela uprave za katastar i gradnju te mjerodavnoj građevinskoj inspekciji.

(3) Za štetu proisteklu iz pogrešnog iskolčenja odgovara osoba koja je obavila iskolčenje.

(4) Ispravnost iskolčenja građevine potvrđuje odgovorna osoba iz stavka (2) ovoga članka koja je obavila iskolčenje, upisom u građevinski dnevnik prije početka radova iskopa.

(5) Mjerodavna građevinska inspekcija dužna je odmah nakon primitka obavijesti iz stavka (2) ovoga članka provjeriti je li stvarni položaj građevine u prostoru sukladan elaboratu o iskolčenju te odobriti nastavak radova.

**Članak 48.
(Uredenje gradilišta)**

(1) Gradilište mora biti ograđeno radi sprječavanja nekontroliranog pristupa ljudi na gradilište.

(2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničkim prugama, cestama, dalekovodima i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.

(3) Uz javnoprometne površine zabranjeno je ogradićati gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike. Na određenim gradskim područjima može se odrediti posebni vanjski izgled ograde.

(4) Gradilište mora imati istaknutu, na vidnom mjestu, ploču sa svim relevantnim podatcima o građevini i sudionicima u gradnji (naziv investitora, izvođača radova i projektanta te naziv i vrstu građevine koja se gradi, kao i vrijeme početka i završetka radova).

(5) Pripremni radovi za gradnju mogu se izvoditi na zemljištu koje nije vlasništvo investitora samo ako je investitor prethodno pribavio suglasnost vlasnika toga zemljišta.

(6) Investitor ili izvođač dužni su, radi privremenog zauzimanja susjednog odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnih zakona.

(7) Za privremeno zauzimanje javnoprometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je pribaviti odobrenje mjerodavne općinske službe za upravu odnosno poduzeća određenog posebnim zakonom.

(8) Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije te zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite radi sprječavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi.

(9) Sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevni i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilištu dovedeno u uredno stanje prije izdavanja uporabne dozvole.

**Članak 49.
(Dokumentacija na gradilištu)**

(1) Izvođač na gradilištu mora imati:

a) rješenje o upisu u registar djelatnosti;

b) akt o postavljanju voditelja gradnje odnosno voditelja pojedinih radova;

c) akt o imenovanju nadzornoga inženjera;

d) pravomoćno odobrenje za gradnju;

e) projekte na temelju kojih je izdano odobrenje za gradnju;

f) izvedbene projekte, sa svim izmjenama i dopunama;

g) građevinski dnevnik;

h) građevinsku knjigu;

i) dokumentaciju o ispitivanju ugrađenog materijala, proizvoda i opreme, prema programu ispitivanja iz projekta;

j) elaborat o iskolčenju građevine, koji je izradila fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti sukladno posebnom propisu;

k) nacrt organizacije gradilišta.

(2) Uvjete, način i obrazac vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu propisat će mjerodavno Ministarstvo.

POGLAVLJE VII. UPORABNA DOZVOLA

Članak 50.

(Uporabna dozvola)

(1) Izgrađena građevina smije se početi koristiti odnosno staviti u pogon nakon što tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva koje je izdalo građevinsku dozvolu izda dozvolu za njezinu uporabu (u dalnjem tekstu: uporabna dozvola).

(2) Uporabna dozvola za izgrađenu građevinu izdaje se nakon obavljenog tehničkog pregleda.

Članak 51.

(Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole investitor podnosi tijelu uprave mjerodavnom za poslove građevinarstva koje je izdalo odobrenje za gradnju građevine.

(2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka sadrži:

- a) odobrenje za gradnju, s klauzulom pravomoćnosti;
- b) presliku katastarskoga plana, s ucrtanim položajem građevine (presliku koja nije starija od šest mjeseci);
- c) pisani izjavu izvođača radova o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine;
- d) pisano izvješće o nadzoru nad gradnjom, sukladno članku 21. ovoga Zakona.

(3) Uz zahtjev iz stavka (1) ovoga članka potrebno dostaviti dokaz o uplati administrativne pristojbe.

Članak 52.

(Tehnički pregled)

(1) Tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva dužno je u roku od 30 dana od dana primitka urednog zahtjeva obaviti tehnički pregled građevine.

(2) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda građevine tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva dužno je obavijestiti investitora. Investitor je dužan za tehnički pregled osigurati prisutnost sudionika u gradnji.

(3) Tehnički pregled građevine obavlja povjerenstvo koje rješenjem osniva tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva iz članka 33. ovoga Zakona.

(4) Rješenje iz stavka (3) ovoga članka tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva obvezno je donijeti u roku od osam dana od dana primitka urednog zahtjeva iz članka 51. ovoga Zakona.

(5) Tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva imenuje predsjednika i članove povjerenstva iz stavka (3) ovoga članka te određuje tijela i gospodarska društva koja upućuju svoga ovlaštenog predstavnika kao člana povjerenstva.

(6) Predsjednik i članovi povjerenstva iz stavka (3) ovoga članka moraju zadovoljavati uvjete da su diplomirani inženjeri odnosno magistri sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja, iste sruke, s pet godina radnoga staža i položenim stručnim ispitom.

(7) Broj članova i sastav povjerenstva za tehnički pregled građevine ovisi o vrsti i složenosti objekta odnosno povjerenstvo mora imati po jednog stručnog člana za svaku vrstu radova koje pregleda (za arhitektonske radove, građevinske radove, strojarske radove, elektroinstalacijske radove, vodovodne radove te kanalizacijske radove itd.).

(8) U radu povjerenstva iz stavka (3) ovoga članka ne mogu sudjelovati službene osobe koje su donosile rješenja u postupku izdavanja odobrenja za gradnju.

(9) Tehničkim pregledom građevine utvrđuje se je li građevina izgrađena sukladno odobrenju za gradnju.

(10) O obavljenom tehničkom pregledu građevine sastavlja se zapisnik u koji se unosi i mišljenje, članova povjerenstva za tehnički pregled građevine, o tome može li se izgrađena građevina koristiti ili se moraju prethodno otkloniti utvrđeni nedostaci ili se može izdati uporabna dozvola.

(11) Zapisnik iz stavka (10) ovoga članka, koji su potpisali svi članovi povjerenstva, predsjednik povjerenstva za tehnički pregled građevine koji je obavio tehnički pregled dužan je u roku od osam dana od dana obavljenog tehničkog pregleda građevine dostaviti tijelu uprave mjerodavnom za poslove građevinarstva.

Članak 53.

(Dužnost investitora u postupku)

Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkog pregleda građevine, osim za građevine iz stavka (2) članka 35. ovoga Zakona, povjerenstvu za tehnički pregled građevine dati na uvid:

- a) dokumentaciju iz članaka 46. i 49. ovoga Zakona;
- b) situacijski nacrt građevine, kao dio geodetskoga elaborata koji je izradila fizička ili pravna osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti sukladno posebnom propisu, te koji je ovjerilo tijelo uprave mjerodavno za katastar i geodetske poslove;
- c) dokaz o postignutoj kvaliteti radova i materijala;
- d) završno izvješće nadzornoga inženjera o izvedbi građevine.

Članak 54.

(Postupak izdavanja uporabne dozvole)

(1) Ako je izvješćem povjerenstva utvrđeno da se izgrađena građevina može koristiti odnosno staviti u pogon, Ministarstvo u roku od 10 dana od primitka izvješća o obavljenom tehničkom pregledu izdaje odobrenje za uporabu.

- (2) Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se:
 - a) ako je građevina izgrađena bez odobrenja za gradnju;
 - b) ako su tijekom gradnje obavljene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishođena izmjena ili dopuna odobrenja za gradnju;
 - c) ako se u ostavljenom roku nisu otklonili nedostatci koji bitno utječu na pouzdanost i sigurnost građevine;
 - d) ako je donezen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja odobrenja za gradnju ili da je u postupku poništenje odobrenja za gradnju;
 - e) ako je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu gradnje ili uklanjanje građevine.
- (3) Ako su tehničkim pregledom utvrđeni nedostatci koje je potrebno otkloniti a ti nedostatci ne utječu na tehnička svojstva bitna za građevinu prema poglavljju II. dijela drugog ovoga Zakona, tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva može odrediti rok u kojem se moraju uočeni nedostatci otkloniti.
- (4) Uporabna dozvola izdat će se tek nakon što se otklone uočeni nedostatci iz stavka (2) ovoga članka.

(5) Iznimno, uporabna dozvola može se izdati ako primjedbe nisu uvjetne odnosno ako su zadovoljeni ostali uvjeti predviđeni Zakonom, a sama uporaba objekta neće ugroziti stabilnost i sigurnost te štetne utjecaje na okoliš, kao i ljudske živote i zdravlje.

Članak 55.

(Rješenje o uklanjanju građevine)

Ako se prilikom tehničkog pregleda utvrdi da se nedostatci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonjiva opasnost za pouzdanost građevine, za ljudske živote ili zdravlje te za okoliš, promet ili susjedne objekte, tijela mjerodavna za poslove građevinarstva donijet će rješenje o uklanjanju odnosno rušenju građevine.

Članak 56.

(Odobrenje za probni rad)

(1) Tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva, za izdavanje uporabne dozvole može, na temelju mišljenja povjerenstva za tehnički pregled građevine, za građevinu koja po svom tehnološkom procesu, s obzirom na ugrađene instalacije, opremu i postrojenja, zahtijeva probni rad, izdati odobrenje za probni rad.

(2) Odobrenje za probni rad može se izdati samo pod uvjetom da je povjerenstvo za tehnički pregled građevine utvrdilo da je građevina izgrađena sukladno izdanom odobrenju za gradnju i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava ljudske živote i zdravlje te okoliš i susjedne građevine.

- (3) Tijekom trajanja probnoga rada građevine uspostavlja se i utvrđuje njezina potpuna tehnička ispravnost.
- (4) Probni rad građevine iz stavka (1) ovoga članka može trajati naj dulje 12 mjeseci, a iznimno, u posebno složenim tehnološkim procesima, probni rad može se produljiti za još 12 mjeseci.

Članak 57.

(Troškovi postupka)

Troškove obavljanja tehničkog pregleda građevine snosi investitor, a o njima se odlučuje sukladno odredbama važećeg federalnog Zakona o upravnom postupku.

Članak 58.

(Uporabna dozvola za dio građevine)

Uporabna dozvola može se, na zahtjev investitora, izdati za dio građevine prije dovršetka cijele građevine:

- a) ako je to potrebno radi nastavka i dovršetka gradnje (npr. korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu električnom energijom i dr.);
- b) ako je u pitanju složena građevina iz članka 40. ovoga Zakona;

c) ako se određeni dio građevine može privesti svojoj namjeni prije dovršetka cijele građevine.

Članak 59.

(Upis građevine u zemljišne knjige)

(1) Uporabna dozvola upravni je akt i u postupku njezina izdavanja primjenjuje se Zakon o upravnom postupku ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Građevina za koju nije izdana uporabna dozvola ne može se upisati u zemljišne knjige.

(3) Iznimno od odredbi stavka (2) ovoga članka, građevina izgrađena do 23. svibnja 1974. godine može se upisati u zemljišnu knjigu na temelju isprave, koju je izdalo tijelo mjerodavno za prostorno uređenje, kojom se potvrđuje da je građevina izgrađena prije utvrđenog roka.

(4) Iznimno od odredbi spomenutog stavka (2) ovoga članka, građevina izgrađena poslije 23. svibnja 1974. a do 31. prosinca 1991. godine, uz uvjet da posjeduje odobrenje za gradnju može se upisati u zemljišnu knjigu na temelju isprave, koju je izdalо tijelo mjerodavno za prostorno uređenje kojom se potvrđuje da je građevina izgrađena u utvrđenom razdoblju.

(5) Za građevine kod kojih je došlo do odstupanja (nadogradnja, proširenje, promjena namjene) pri izgradnji u odnosu na odobrenje za gradnju potrebno je da tijelo mjerodavno za prostorno uređenje provede postupak sukladno ovom Zakonu.

(6) Isprave iz stavka (3) ovoga članka mjerodavno tijelo izdat će nakon što se provede postupak, utvrdi činjenično stanje te pribavi dokazni materijal i dokumentacija kojom se potvrđuje da su zadovoljeni uvjeti iz prethodnih stavaka ovoga članka (ovjerenja preslika katastarskog plana i posjedovnog lista, odobrenje za gradnju, potvrda o priključku objekta na komunalnu i elektroenergetsku infrastrukturu te izjave, na zapisnik, najmanje dvaju svjedoka).

Članak 60.

(Javni poziv stručnim osobama)

(1) Tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva koje imenuje povjerenstvo za tehnički pregled građevine dužno je najmanje jednom u dvije godine objaviti javni poziv stručnim osobama da dostave dokaze o zadovoljavanju uvjeta za sudjelovanje u radu povjerenstva iz stavka (6) članka 52. ovoga Zakona.

(2) Bliže propise o obavljanju tehničkoga pregleda građevine i izdavanju uporabne dozvole donijet će Ministarstvo.

DIO TREĆI – UPORABA I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

Članak 61.

(Uporaba i održavanje građevine)

(1) Građevinu se može koristiti samo na način koji je sukladan njezinoj namjeni.

(2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu tako da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehnička svojstva bitna za građevinu iz poglavlja I. dijela drugog ovoga Zakona odnosno da se ne naruše njezina spomenička svojstva ako je ta građevina uvrštena u popis građevina kulturno-povijesne baštine.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog čega je ugrožena stabilnost građevine ili njezina dijela te ako postoji opasnost za susjedne građevine ili zdravljе ljudi, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.

Članak 62.

(Rekonstrukcija postojeće građevine)

(1) Investitor je dužan pribaviti odobrenje za gradnju ako namjerava rekonstruirati postojeću građevinu.

(2) Na rekonstrukciju postojeće građevine primjenjuju se odredbe članaka od 35. do 45. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od odredbi članka 35. ovoga Zakona, zahtjevu za rekonstrukciju postojeće građevine prilaže se:

a) projekt izvedenog stanja;

b) tri primjerka glavnog projekta iz članka 24. ovoga Zakona za građevinu odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi;

c) izvadak iz katastra – katastarska čestica;

d) dokaz o pravu gradnje iz članka 36. ovoga Zakona;

e) pisano izvješće o obavljenoj reviziji glavnog projekta prema članku 27. ovoga Zakona;

f) pisano izvješće i potvrdu o obavljenoj nostrifikaciji u slučajevima iz članka 28. ovoga Zakona;

g) suglasnosti odnosno pribavljeni mišljenja iz kojih proistječe priroda namjeravane rekonstrukcije.

- (4) Projekt izvedenog stanja mora sadržavati:
- snimku postojecog stanja (sve osnove, presjek, krovište, pročelja itd.);
 - glavni projekt sukladan članku 24. ovoga Zakona za građevinu odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi.
- (5) Na projekt izvedenog stanja odnose se odredbe članaka od 25. do 29. ovoga Zakona.

POGLAVLJE I. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Članak 63.

(Uklanjanje građevine)

- (1) Vlasnik građevine može pristupiti uklanjanju građevine ili njezina dijela samo na temelju odobrenja za uklanjanje građevine.
- (2) Odobrenje za uklanjanje građevine izdaje tijelo uprave mjerodavno za poslove građevinarstva.
- (3) Zahtjevu za uklanjanje građevine prilaže se:
- dokaz o pravu vlasništva građevine;
 - projekt uklanjanja građevine;
 - suglasnost mjerodavnih tijela ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita spomenika kulture, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.);
 - procjena utjecaja na okoliš, sukladno posebnom zakonu.
- (4) Projekt uklanjanja građevine sadrži:
- nacrte;
 - tehnički opis uklanjanja građevine;
 - proračune stabilnosti konstrukcije ili njezinih dijelova tijekom uklanjanja odnosno demontaže.
- (5) Odredba o uklanjanju građevine iz stavka (1) ovoga članka ne odnosi se na uklanjanje građevine na temelju inspekcijskoga rješenja odnosno rješenja tijela mjerodavnog za poslove građevinarstva.

DIO ČETVRTI – NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 64.

(Odredbe o inspekcijskom nadzoru)

Inspekcijskim nadzorom, prema ovom Zakonu, obavlja se nadzor nad radom sudionika u gradnji i održavanju građevine te nadzor kvalitete građevnih proizvoda u proizvodnji u pogledu primjene ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, kao i propisa iz područja normizacije, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 65.

(Kantonalni i općinski građevinski inspektor)

- (1) Inspekcijski nadzor, prema ovom Zakonu, obavljaju građevinski inspektor.
- (2) Na građevinama iz članka 34. ovoga Zakona inspekcijski nadzor provode kantonalni građevinski inspektori.
- (3) Na ostalim građevinama inspekcijski nadzor provode općinski građevinski inspektori.
- (4) Kantonalnim građevinskim inspektorom može se imenovati samo diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja, iste struke, s najmanje pet godina radnoga iskustva i s položenim stručnim ispitom u struci. Općinskim građevinskim inspektorom može se imenovati diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke odnosno magistar sa završenim drugim ciklusom bolonjskog sustava obrazovanja, iste struke, s najmanje tri godine radnog iskustva i s položenim stručnim ispitom u struci.
- (5) Kantonalni i općinski građevinski inspektor (u dalnjem tekstu: inspektor) svoj identitet dokazuju službenom iskaznicom, čiji sadržaj, način izdavanja i oblik trebaju biti uskladeni s važećim federalnim propisom.
- (6) Inspektori iz stavka (1) ovoga članka mogu obavljati i inspekcijski nadzor u primjeni Zakona prostornom uređenju te, u tom slučaju, istupaju u svojstvu urbanističko-građevinskoga inspektora.

Članak 66.

(Provedba nadzora nad sudionicima u gradnji)

U provedbi nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u gradnji rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu gradnje i uklanjanje građevine.

Članak 67.

(Otklanjanje nepravilnosti)

(1) U provedbi nadzora inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u gradnji rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje utvrdi.

(2) U provedbi nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine da otkloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tijekom njezine izgradnje i uporabe ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine te živote i zdravlje ljudi.

(3) U provedbi nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine prestanak uporabe građevine ako za građevinu nije pribavljena uporabna dozvola ili je prestalo važenje odobrenja za probni rad (članak 58. ovoga Zakona).

Članak 68.

(Obustava gradnje)

(1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti obustavu daljnje gradnje odnosno izvođenja pojedinih radova:

a) ako se građevina gradi odnosno rekonstruira na temelju odobrenja za gradnju koje nije postalo pravomoćno odnosno koje ne sadrži klauzulu pravomoćnosti iz članka 45. ovoga Zakona;

b) ako se građevina gradi odnosno rekonstruira protivno odobrenju za gradnju, te odrediti primjereni rok za usklajivanje izvedenoga stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine odnosno ishodjenje izmjene ili dopune odobrenja za gradnju;

c) ako je donesen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja odobrenja za gradnju;

d) ako se građevina gradi odnosno rekonstruira a da u roku određenom rješenjem iz stavka (1) članka 66. ovoga Zakona nisu otklonjeni uočeni nedostaci;

e) ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, propisana poglavljem I. dijela drugog ovoga Zakona, te odrediti primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka;

f) ako utvrdi da se radovi izvode tako da se ugrožava sigurnost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite ako je to potrebno;

g) ako utvrdi da radove izvodi ili nadzire pravna ili fizička osoba koja nije registrirana odnosno ovlaštena za izvođenje ili nadziranje te vrste radova odnosno koja ne zadovoljava posebne uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, građevinski inspektor će na licu mesta narediti zatvaranje gradilišta.

(3) U slučajevima iz točke g) stavka (1) ovoga članka, građevinski inspektor ima pravo i dužnost podnijeti mjerodavnome sudu zahtjev za brisanje pravne osobe iz sudskega registra ako ona ne zadovoljava posebne uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 69.

(Zatvaranje gradilišta i pečaćenje sredstava za rad)

(1) U provedbi inspekcijskoga nadzora građevinski inspektor na temelju ovoga Zakona na licu mesta naređuje, zapisnikom, zatvaranje gradilišta posebnim službenim znakom te pečaćenjem onemogućuje korištenje oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad.

(2) Građevinski inspektor naredit će zatvaranje gradilišta tako što će donijeti rješenje o zatvaranju gradilišta u roku od tri dana nakon sastavljanja zapisnika te označiti gradilište žutom vrpcem, širine 5 cm, s tekstom "zatvoreno gradilište" ispisanim na jednom službenom jeziku Kantona, širine 3 cm, i postavljanjem zapisnika odnosno rješenja o zatvaranju gradilišta na predmetnom lokalitetu.

(3) Službeni znak iz stavka (1) ovoga članka građevinski inspektor će s gradilišta ukloniti kada investitor odnosno vlasnik postupi prema inspekcijskom rješenju odnosno kada uskladi gradnju s ovim Zakonom.

(4) Ako investitor odnosno vlasnik nastavi graditi poslije zatvaranja gradilišta posebnim službenim znakom, građevinski inspektor provodi sprječavanje daljnje gradnje uz pomoć policije koja će udaljiti izvodača s gradilišta.

(5) Povreda službenoga pečata ili znaka nakon zatvaranja gradilišta kazneno je djelo prema Kaznenom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine.

(6) Naredba o zatvaranju gradilišta i pečaćenje oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad prestaje važiti nakon izvršenja inspekcijskoga rješenja građevinskoga inspektora odnosno obustave postupka izvršenja.

(7) Način zatvaranja i označavanja zatvorenoga gradilišta te pečaćenja oruđa, strojeva i drugih sredstava za rad propisuje Ministarstvo.

Članak 70.

(Način uklanjanja građevine)

(1) Inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se građevina ili njezin dio ukloni odnosno da se uspostavi prijašnje stanje:

a) ako se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za gradnju odnosno urbanističke suglasnosti građevina iz članka 31. ovoga Zakona;

b) ako se gradi protivno odobrenju za gradnju, a u određenom roku nije se uskladilo izvedeno stanje s odobrenim projektom ili crtežom građevine odnosno ako se nije pribavila izmjena ili dopuna odobrenja za gradnju (članak 43. ovoga Zakona);

c) ako se tijekom gradnje utvrde neotklonjivi nedostatci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina ili su na drugi način ugroženi ljudski životi ili okoliš. Inspektor će narediti, kada je to potrebno, i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga;

d) ako utvrdi da je, zbog dotrajalosti ili većih oštećenja, neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njezina dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i ljudske živote, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti, inspektor će narediti vlasniku građevine da ukloni građevinu ili njezin dio. Inspektor ujedno naređuje i hitne mjere osiguranja do izvršenja naloga (npr. podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.);

e) ako se, sukladno članku 42. ovoga Zakona, ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova (barake, nadstrešnice, instalacije, skladišta, zajedničke nastambe te druge građevine i uređaji).

(2) U slučajevima iz točaka a) i b) stavka (1) ovoga članka, inspektor će, prije donošenja rješenja, na licu mjesa narediti zatvaranje gradilišta posebnom oznakom, tako što će označiti gradilište žutom vrpcem, širine 5 cm, s tekstom: "zatvoreno gradilište", ispisanim na jednom od službenih jezika Kantona, širine 3 cm.

(3) Ako se građevina iz točke c) stavka (1) ovoga članka nalazi u zaštićenom području, rješenje o uklanjanju ne može se izvršiti bez suglasnosti zavoda mjerodavnog za poslove zaštite spomenika kulture. Postupak davanja suglasnosti tijela uprave mjerodavnog za poslove zaštite spomenika kulture hitan je.

(4) Ako u slučaju iz stavka (1) ovoga članka investitor ne postupi prema rješenju inspektora o uklanjanju građevine ili njezina dijela, rješenje će se izvršiti pomoću druge osobe, na trošak investitora.

(5) Način izvršenja rješenja određuje građevinski inspektor.

Članak 71.

(Izvršenje inspekcijskog rješenja)

(1) Troškovi izvršenja rješenja kantonalnoga inspektora plaćaju se iz Proračuna Kantona Središnja Bosna (u daljnjem tekstu: kantonalni Proračun) do naplate od počinitelja prekršaja.

(2) Troškovi izvršenja rješenja općinskoga inspektora plaćaju se iz proračuna jedinice lokalne uprave do naplate od počinitelja prekršaja.

(3) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, troškovi izvršenja nadoknađuju se od počinitelja prekršaja u korist kantonalnoga Proračuna. U slučaju iz stavka (2) ovoga članka troškovi izvršenja nadoknađuju se od počinitelja prekršaja u korist proračuna jedinice lokalne uprave.

(4) Radi nesmetanog izvršenja inspekcijskoga rješenja, mjerodavna policijska uprava prethodno osigurava građevinu, gradilište i pristup gradilištu od ljudi i stvari za vrijeme izvršenja inspekcijskoga rješenja.

(5) Troškovi izvršenja inspekcijskoga rješenja donesenog nepoznatom investitoru namiruju se iz kantonalnoga Proračuna odnosno općinskoga proračuna ovisno o tome koji je inspektor donio rješenje.

(6) Građevinski inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom uklanjanju građevine koji se dostavlja katastarskom uredu.

(7) Ovlašteni građevinski inspektor ima pravo i obvezu pokretanja prekršajnoga postupka pred mjerodavnim sudom za prekršaje iz članaka od 64. do 80. ovoga Zakona.

Članak 72.

(Inspekcijske mjere)

(1) Inspektor iznimno može zapisnikom narediti izvršenje mjera iz točaka a) i e) stavka (1) članka 68. i točaka c) i d) stavka (1) članka 70. ovoga Zakona radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi te za imovinu.

(2) Izvršenje naređenih mjera počinje teći uručenjem zapisnika.

(3) Inspektor je dužan izdati pisano rješenje o naređenim mjerama iz stavka (2) ovoga članka u roku od tri dana od dana kada je naređeno izvršenje mjera.

(4) Na rješenje građevinskog inspektora ovlaštena osoba kod koje je obavljen inspekcijski nadzor ima pravo podnijeti žalbu u roku od osam dana od dana primitka rješenja.

(5) Žalba na rješenje inspektora iz članka 66. i 67. ovoga Zakona te stavka (3) ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Žalba iz stavka (5) ovoga članka može se podnijeti kantonalmu građevinskom inspektoru ako je rješenje donio općinski inspektor. Ako je rješenje donio kantonalmi inspektor, žalba se podnosi resornom kantonalmu ministru.

(7) Protiv rješenja donesenog u povodu žalbe može se pokrenuti upravni spor u Kantonalnome sudu u Novome Travniku u roku od 30 dana od dana primitka rješenja.

Članak 73.

(Ništavost rješenja o odobrenju za gradnju)

(1) Inspektor je dužan zatražiti od mjerodavnoga tijela da oglaši ništavim rješenje o odobrenju za gradnju ako utvrdi da je izdano protivno odredbama ovoga Zakona i propisima za njegovu provedbu, i to:

a) ako je odobrenje za gradnju izdano mimo dokumenata prostornog uređenja;

b) ako je odobrenje za gradnju izdano za privremenu građevinu koja taj status nema prema stavku (15) članka 2. ovoga Zakona;

c) ako je odobrenje za gradnju izdano na temelju glavnog projekta koji nije usklađen prema odredbi stavka (1) članka 37. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o oglašavanju ništavim rješenja o odobrenju za gradnju donosi se sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

DIO PETI – KAZNENE ODREDBE

Članak 74.

(Novčane kazne za pravne i fizičke osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora:

a) ako projektiranje, gradnju ili provedbu stručnoga nadzora povjeri osobi koja nije registrirana za obavljanje tih djelatnosti [stavak (2) članka 19. ovoga Zakona];

b) ako ne osigura stručni nadzor nad gradnjom [stavak (3) članka 18. ovoga Zakona];

c) ako ne prijavi početak gradnje u propisanome roku [stavak (6) članka 18. ovoga Zakona];

d) ako u slučaju prekida radova ne osigura građevinu koju gradi i okoliš [stavak (7) članka 18. ovoga Zakona];

e) ako u propisanom roku ne prijavi promjenu investitora [stavak (8) članka 18. ovoga Zakona];

f) ako pristupi gradnji bez pravomoćnog odobrenja za gradnju (članak 30. ovoga Zakona);

g) ako reviziju projekta povjeri pravnoj osobi koja nije revident [stavak (2) članka 27. ovoga Zakona];

h) ako gradi protivno odobrenju za gradnju, a nije dobio izmjenu ili dopunu odobrenja za gradnju (članak 43. ovoga Zakona);

i) ako za potrebe gradilišta zauzme susjedno odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove [stavak (6) članka 48. ovoga Zakona];

j) ako za potrebe gradilišta zauzme javnoprometnu površinu bez odobrenja mjerodavnoga tijela [stavak (7) članka 48. ovoga Zakona];

k) ako nakon završetka gradnje ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš [stavak (9) članka 48. ovoga Zakona];

l) ako uporabljuje građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 50. ovoga Zakona);

m) ako u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom građevine [stavak (2) članka 54. ovoga Zakona];

n) ako nastavi gradnju na gradilištu nakon donošenja rješenja o zatvaranju gradilišta.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i fizička osoba kao vlasnik građevine, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 75.

(Novčane kazne za pravne osobe i odgovorne osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 6.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja gradi za račun nepoznatoga kupca ako stručni nadzor ne povjeri drugoj pravnoj osobi registriranoj za obavljanje stručnoga nadzora [stavak (4) članka 18. ovoga Zakona].

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 600,00 KM.

Članak 76.

(Novčane kazne za provedbu stručnoga nadzora nad gradnjom)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi stručni nadzor nad gradnjom:

- a) ako nije registrirana za obavljanje poslova stručnoga nadzora [stavak (1) članka 21. ovoga Zakona];
 - b) ako imenuje nadzornoga inženjera koji ne zadovoljava uvjete prema odredbama ovoga Zakona [stavak (3) članka 21. ovoga Zakona];
 - c) ako ne poduzme mjere da se radovi obavljaju sukladno odobrenju za gradnju odnosno projektu [stavak (3) članka 20. ovoga Zakona];
 - d) ako ne poduzme mjere da tehnička svojstva građevine zadovolje uvjete iz poglavlja I. dijela drugog ovoga Zakona [stavak (3) članka 20. ovoga Zakona];
 - e) ako ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude sukladna zahtjevima projekta te da bude dokazana odgovarajućim ispitivanjima i dokumentima [točka b) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona];
 - f) ako je nadzorni inženjer zaposlenik pravne osobe koja je izvođač radova na istoj građevini [stavak (5) članka 18. ovoga Zakona];
 - g) ako nadzire gradnju građevine koja se gradi bez pravomoćnog akta kojim se odobrava gradnja [točka b) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona];
 - h) ako ne utvrdi da izvođač odnosno odgovorna osoba koja vodi gradnju ili pojedine radove ne zadovoljava uvjete za obavljanje djelatnosti gradnje propisane posebnim zakonom [stavak (1) članka 20. ovoga Zakona];
 - i) ako ne utvrdi je li iskolčenje građevine osoba ovlaštena za obavljanje poslova geodetske izmjere i katastra općine prema posebnom propisu [točka a) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona];
 - j) ako bez odgađanja ne upozna investitora te građevinsku i druge inspekcije o svim nedostacima i nepravilnostima koje uoči tijekom gradnje, kao i o poduzetim mjerama [točka e) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona];
 - k) ako u građevinski dnevnik ne upiše način otklanjanja nedostataka odnosno nepravilnosti [točka d) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona];
 - l) ako ne sastavi završno izvješće o izvedbi građevine [točka f) stavka (6) članka 21. ovoga Zakona].
- (2) Za prekršaj iz točaka a) i b) stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 700,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i nadzorni inženjer, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.
- (4) Novčanom kaznom iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se ovlaštena osoba mjerodavnoga tijela ako izda odobrenje za gradnju objekta protivno odredbama članka 38. ovoga Zakona.

Članak 77.

(Novčane kazne za vlasnika građevine)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine:

- a) ako uporabljuje građevinu protivno njezinoj namjeni [stavak (1) članka 61. ovoga Zakona];
 - b) ako ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu [stavak (2) članka 61. ovoga Zakona];
 - c) ako pristupi uklanjanju građevine ili ukloni građevinu ili njezin dio bez odobrenja općinske službe za upravu mjerodavne za poslove građevinarstva [stavak (1) članka 63. ovoga Zakona];
 - d) ako glavni projekt nije izrađen sukladno idejnou projektu [stavak (1) članka 37. ovoga Zakona].
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika građevine, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i fizička osoba kao vlasnik građevine, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.

Članak 78.

(Novčane kazne za pravnu osobu koja projektira)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja projektira:

- a) ako nije registrirana za projektiranje [stavak (2) članka 19. ovoga Zakona];
- b) ako imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne zadovoljava propisane uvjete (članak 19. ovoga Zakona);
- c) ako izvedbeni projekt nije izrađen sukladno glavnom projektu [stavak (1) članka 25. ovoga Zakona];
- d) ako ne označi i ne uveže projekt i njegove dijelove [stavak (3) članka 26. ovoga Zakona];
- e) ako glavni projekt nije izrađen sukladno idejnem projektu.

(2) Za prekršaj iz točaka a), b) i d) stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 300,00 KM.

(3) Za prekršaj iz točke c) stavka (1) ovoga članka kaznit će se projektant, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 250,00 KM.

Članak 79.

(Novčane kazne za izvođača kao pravnu osobu)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj izvođač kao pravna osoba:

- a) ako ne gradi sukladno tehničkim propisima i normama, s obveznom primjenom [točka b) stavka (3) članka 20. ovoga Zakona];
- b) ako nije registrirana za obavljanje djelatnosti [stavak (1) članka 20. ovoga Zakona];
- c) ako ne gradi sukladno odobrenju za gradnju [točka a) stavka (3) članka 20. ovoga Zakona];
- d) ako radove izvodi tako da tehnička svojstva građevine ne odgovaraju zahtjevima iz poglavljja I. dijela drugog ovoga Zakona [točka b) stavka (3) članka 20. ovoga Zakona];
- e) ako ne ugrađuje proizvode i opremu sukladno poglavljju II. dijela drugog ovoga Zakona [točka c) stavka (3) članka 20. ovoga Zakona];
- f) ako ne dokaže kvalitetu radova te ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona [točka d) stavka (3) članka 20. ovoga Zakona];
- g) ako tijekom gradnje ne poduzme mjere radi sprječavanja ugrožavanja sigurnosti okolnih građevina te komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnoga tla [stavak (3) članka 4. ovoga Zakona];
- h) ako imenuje voditelja gradnje ili voditelja pojedinih radova koji ne zadovoljava propisane uvjete (stavak (5) članka 20. ovoga Zakona);
- i) ako pristupi gradnji bez pravomoćnog odobrenja za gradnju (članak 30. ovoga Zakona);
- j) ako ne ogradi gradilište sukladno odredbama stavaka (1), (2) i (3) članka 48. ovoga Zakona;
- k) ako uporabljuje susjedno odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove [stavak (6) članka 48. ovoga Zakona];
- l) ako uporabljuje javnoprometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja mjerodavnoga tijela ili poduzeća [stavak (7) članka 48. ovoga Zakona];
- m) ako nastavi gradnju na gradilištu nakon donošenja rješenja o zatvaranju gradilišta;
- n) ako ne raščisti i ne uredi gradilište i neposredni okoliš nakon završetka gradnje [stavak (9) članka 48. ovoga Zakona];
- o) ako na gradilištu nema propisanu dokumentaciju [stavak (1) članka 49. ovoga Zakona];
- p) ako ne vodi građevinski dnevnik sukladno posebnom propisu [točka g) stavka (1) članka 49. ovoga Zakona].

(2) Za prekršaj iz točaka a), b), g) i l) stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 200,00 KM.

(3) Za prekršaj iz točaka a), c.), d), e), f), h), i), j), k), m) n) i o) stavka (1) ovoga članka kaznit će se i voditelj gradnje odnosno pojedinih radova, novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.

Članak 80.

(Novčane kazne za revidenta)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM i zaštitnom mjerom oduzimanje ovlasti za kontrolu projekta kaznit će se za prekršaj revident:

- a) ako prilikom kontrole projekta propusti uočiti nedostatke koji mogu znatnije utjecati na tehnička svojstva građevine utvrđena poglavljem I. dijela drugog ovoga Zakona;

- b) ako obavi kontrolu projekta koji je u cijelosti ili njegov pojedini dio izradila pravna osoba u kojoj je zaposlen [stavak (3) članka 22. ovoga Zakona].

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i pravna osoba u kojoj je revident zaposlen, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 4.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi u kojoj je revident zaposlen, novčanom kaznom iznosu od 50,00 KM do 800,00 KM.

DIO ŠESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81.

(Upravni postupak)

Ako je upravni postupak pokrenut pred mjerodavnim tijelom do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do toga dana nije doneseno prvostupanjsko rješenje, ili je rješenje prije toga bilo poništeno i vraćeno prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 82.

(Donošenje propisa)

Podzakonske propise određene ovim Zakonom donijet će Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 83.

(Prestanak važenja Zakona o gradnji)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti kantonalni Zakon o gradnji (Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj 11/05).

Članak 84.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenim novinama Kantona Središnja Bosna.

Broj: 01-02-330/14 PREDSJEDATELJ SABORA
17. srpnja 2014.

Travnik Josip Kvasina, v. r.

* *